

TENTOONSTELLING

Nalatenschap van oorlog in Afghanistan

Waar veel Nederlanders de missie in Afghanistan vanuit militair oogpunt zagen, koos de Vughtse fotografe Mariëtte van Ultert voor het verhaal van de burgers.

door Giuseppe Rigoni

In Irak, Rwanda, Israël, Afghanistan: Fotografe Mariëtte van Ultert is er geweest voor fotoportages die een duidelijk boodschap uitdragen. Tijdens haar laatste reis volgde ze de Nederlandse militairen bij hun laatste patrouilles in de Salachi Valley in Chora, Afghanistan. Vanaf 6 september is in de bibliotheek in het centrum van Arnhem een selectie te zien van de foto's die ze tijdens deze gewaagde reis maakte onder de titel *De Erfenis*. Het oogt allemaal wat treurig. Een cirkel met donkergroene wanden die onzekerheid aan twintig foto's. Het is slechts een kleine, maar bijzondere selectie uit de

'Ik wil de erfenis in beeld brengen die de militairen achterlaten'

11.000 foto's die Van Ultert gemaakt heeft tijdens haar reis. Enkele bezoekers passeren de cirkel en werpen een scanderende blik op de wanden, niet wetend hoe bijzonder en ontzettend deze foto's zijn. Maar juist het troostende decor op de derde etage van de bibliotheek schikt onbewust aan bij de achterliggende gedachte van het grootste deel van het prachtige werk van de Vughtse fotografe. Toch is het niet een en al droefheid. Van Ultert haat ook de 'moedige' kant van oorlog in haar foto's naar

Een Afghaanse politiegagent maakt zich klaar voor een patrouille. Dit is één van de foto's die te zien is in de bibliotheek.

foto Mariëtte van Ultert

haar eerdere reis naar het door oorlog geteisterde land, drie jaar geleden. „Toen was de bevolking vrolijk en vriendelijk. Nu waren de mensen afschuwelijk en er was veel meer verzet. Ze bedachten vaak hun gezichten omdat ze niet herkenbaar willen zijn op foto's. De missies die ik nu meemaakte waren ook veel gewarlijker.“ Haar mooiste foto's heeft ze dan ook gemaakt toen de Afghanen

nistan is een pachtig, maar ook een middeleeuws land. Er heerst al dertig jaar oorlog. Zwart-witte documenten leggen de eeuwigheid en de intensiteit van het land en de inwoners echt bloot.“ De titel van de tentoonstelling verklaart de boodschap die de fotografe wil uitdragen met haar foto's. „Ik wil de erfenis in beeld brengen die de militairen achterlaten. De schrik onder de kinderen, het verzet onder de bevolking, kiemen jeven en in angst en onzekerheid.“ Ze ziet een duidelijk verschil met

In Bibliotheek Centrum in de Arnhemse Koningstraat zijn twintig foto's van Mariëtte van Ultert te zien.

foto Bart Harenzen, De Gelderlander

Nederland vindt ze geen saai land om te fotograferen, maar ze is nieuwsgierig en voortdurend ingesteld. „Door de drukte van alledag komen mensen soms alleen de nieuwswaardigheid, en niet het verhaal achter. Ik wil zien hoe het daar echt is, daarom zoek ik die landen op. Zien hoe mensen leven en hoe ze met de oorlog omgaan. Ik weet dat ik daarbij mijn's loop, maar dat hoort bij het vak. Daar ben ik op die momenten niet meer bezig, want dan is mijn werk gewoon niet meer doen.“ De foto's vertellen ieder een eigen verhaal. Het zijn ernstige en indringende beelden, de spanning en concentratie staat van de gezichten van de kinderen, volwassenen en politiegagenten af. Geen wonder ook, want ze staan onder

constant toezicht van militairen en de Taliban. Van privacy is geen sprake in Afghanistan, 'big brother is always watching you'. Ze hoort wel dat mensen zelf ook gaan radelen over het verhaal van de foto's. „Ik wil niet alles prijsgeven. Mensen moeten ook bij zichzelf afvragen wat er precies gebeurt op een foto.“ De bijzondere expositie is nog tot 4 oktober gratis te bezichtigen in de bibliotheek tijdens de reguliere openingstijden. Daar ligt een ook een initiatief voor een boek van Van Ultert, dat binnenkort verschijnt. In dat boek komen zestig foto's te staan die deel uitmaken van deze reportage. Meer informatie en een voorproefje van de foto's staat op de website www.pandulivernivern.nl